VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Talousarvioesitys 2024
YM:n pääluokka

ATRO ANDERSSON, ERITYISASIANTUNTIJA
VALTIOVARAINVALIOKUNNAN ASUNTO- JA YMPÄRISTÖJAOSTO 25.10.2023

Luvun 35.20 määrärahat, 1 000 euroa

Momentti	Momentin nimi	2023 (TAE JA LTAEt)	TAE 2024
35.20.01	Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot	8 170	6 216
35.20.04	Rakennetun ympäristön digitaalisen rekisterin ja alustan luominen	2 300	3 000
35.20.06	Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelma	2 000	-
35.20.31	Asumisneuvonnan kehittäminen ja laajentaminen	4 000	2 000
35.20.34	Avustukset kuntien kiinteistöjen öljylämmityksestä luopumiseen	10 860	-
35.20.35	Avustukset alueiden käytön ja rakentamisen digitalisaatioon	-	3 700
35.20.37	Avustukset vihreää siirtymää tukevan rakentamisen toteuttamiseen	2 355	-
35.20.52	Avustukset asuinrakennusten sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen	18 500	-
35.20.53	Avustukset työpaikkakiinteistöjen sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen	1 000	-
35.20.55	Avustukset korjaustoimintaan	450	9 550
35.20.56	Avustukset asuinrakennusten öljy- ja kaasulämmityksestä luopumiseksi	45 600	-
35.20.64	Avustukset rakennusperinnön hoitoon	1 700	1 700

Valtion asuntorahaston avustusten kytkentä valtion talousarvioon ja menokehykseen

- Valtiolla on 11 valtion talousarvion ulkopuolista rahastoa. Niiden perustaminen on mahdollista perustuslain 87 §:n mukaan vain, jos valtion pysyvän tehtävän hoitaminen sitä välttämättä edellyttää eivätkä budjettitalouden keinot sovellu tehtävän hoitamiseen.
- Valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto on poikkeus talousarvion täydellisyysperiaatteesta ja kaventaa eduskunnan budjettivaltaa, mistä johtuen niiden perustamiseen on suhtauduttava pidättyväisesti.
- Lähtökohtana on, että talousarvio sisältää kaikki valtion tulot ja menot, ja rahastojen perustaminen on poikkeuksellista.
- Perustuslain esitöiden mukaan rahastojärjestelmää voidaan pitää tarpeellisena erityisesti sellaisissa tilanteissa, jolloin on varauduttava vuosittain merkittävästi vaihteleviin tai toteutumiseltaan epävarmoihin menoihin.

Valtion asuntorahaston avustusten kytkentä valtion talousarvioon ja menokehykseen

- Maatilatalouden kehittämisrahaston (Makera) ja Valtion asuntorahaston (VAR) toiminta ei Valtiontalouden tarkastusviraston (2018) mukaan nykymuodossa täytä uusilta rahastoilta vaadittuja edellytyksiä. Rahastot on perustettu ennen perustuslakiuudistusta ja niin sanottuina vanhoina rahastoina ne voivat jatkaa toimintaansa.
- Esimerkiksi korjausavustuksia (momentti 35.20.55 Avustukset korjaustoimintaan) on myönnetty vaihdellen joko asuntorahastosta, talousarviosta tai molemmista.
- Vaalikauden 2011–2015 aikana korjausavustuksia rahoitettiin vaihtelevasti valtion talousarviosta tai asuntorahastosta. Vaalikaudella 2016–2019 avustuksia taas on rahoitettu sekä talousarviosta että rahastosta (talousarvion korjausavustuksia supistettiin, mutta vastaavia asuntorahastosta maksettavia avustuksia käytettiin vajeen paikkaamiseen).
- **Hallitusohjelma:** Kehyksen piiriin liitetään Valtion asuntorahaston ja Maatilatalouden kehittämisrahaston talous siltä osin, kuin talousarvion perusteluissa otetaan kantaa niiden menojen määriin. Tältä osin siirrot talousarviosta näihin rahastoihin jäävät vastaavasti kehyksen ulkopuolelle.

Painelaskelma Valtion asuntorahaston kassan kehityksestä

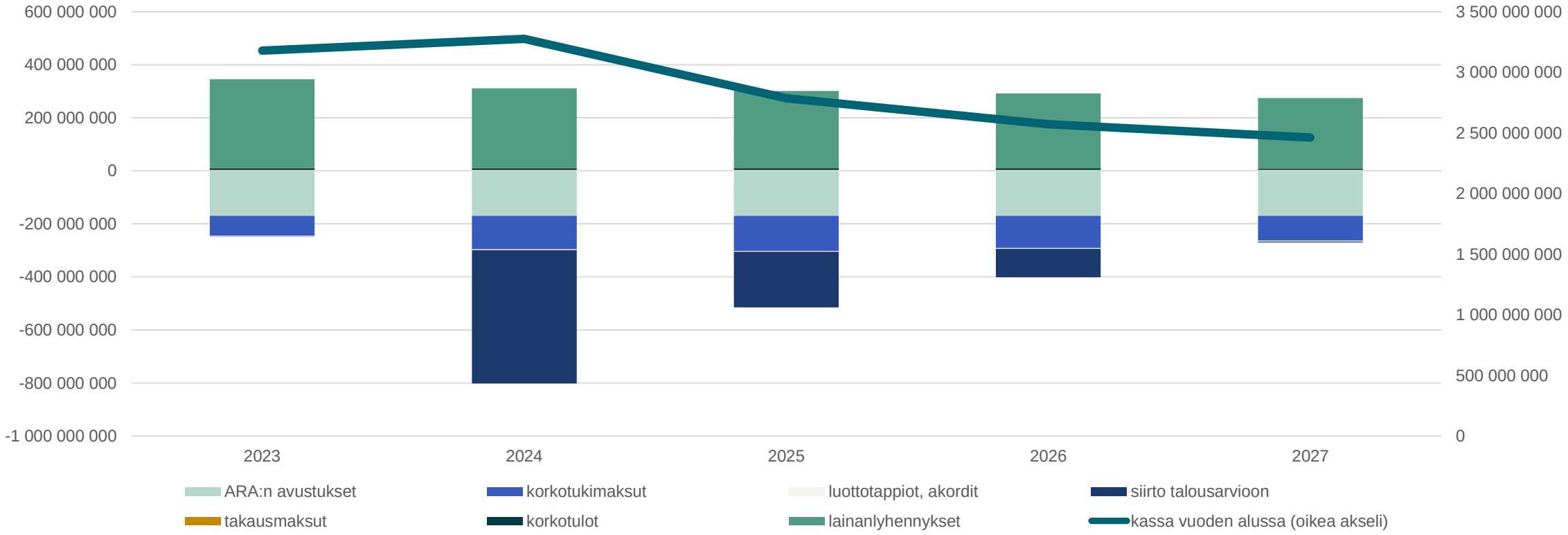

- Huom! Laskelmassa on merkittävää epävarmuutta ja kassan kehitykseen vaikuttavat useat todella vaikeasti ennustettavat tekijät (mm. yleinen korkotaso). Nykyisillä korko-oletuksilla kassa tasaantuisi n. 2,5 mrd. euron tasoon v. 2027 eteenpäin.